DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXVII. DONDERDAG den 28sten MAART 1839. N. 13.

A° 1839. N° 4.

PUBLICATIE

Waarby de publicatie van het Gouvernement Generaal dd. 8/9 February 1839 No. 5, alhier in werking wordt gebragt.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GEZAGHEBBER van de Kolonie Curaçao en onderhoorige Eilanden.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten:

Nademaal van het Gouvernement Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen is ontvangen eene publicatie van den 8/9 February 1839 (Gouvernements-blad No. 5), waarby, ten gevolge Zyner Majesteits besluit van den 15 November 1838 sub No. 83, eene wyziging wordt daargesteld van art. 66 van het Reglement op de Militaire Regtspleging by de Landmagt in de Nederlandsche West-Indische Bezittingen, hetwelk alhier by publicatie van den Directeur dezer kolonie dd. 18/27 Juny 1832 is in werking gebragt.

Heeft goedgevonden en verstaan: aan de voorzeide publicatie binnen deze kolonie de vereischte publiciteit te geven, luidende dezelve als volgt:

A° 1839. N° 5.

Gouvernements-Blad.

PUBLICATIE

Waarby, ten gevolge Zyner Majesteits Besluit van den 15den November 1838 sub No. 83, eene wyziging wordt daargesteld van art. 66 van het Reglement op de Militaire Regtspleging by de Landmagt in de Nederlandsche West-Indische Bezittingen, vervat in de Publicatie van 9/10 Mei 1832, (Gouvernements-Blad e. a. sub No. 7.)

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR GENERAAL AD-INTERIM DER NEDERLANDSCHE WEST-INDISCHE BEZITTINGEN.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Alzoo Wy met de uitvoering zyn belast van Zyner Majesteits Besluit van den 15den November 1838, sub No. 83, houdende eene wyziging van artikel 66 van het in de West-Indische Bezittingen vigerend Reglement op de Militaire Regtspleging by de Landmagt;

ZOO IS HET, dat Wy hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1.

Hetzelve Koninglyk Besluit te brengen ter kennisse van elk en een iegelyk, wien zulks mogt aangaan, zynde van den navolgenden inhoud:

15 November 1838 No. 83.

WY WILLEM, by de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Gezien het rapport van Onzen Minister van Kolonien van den 2den October 1837 No. 17, en de daarby aangebodene missive van Onzen Minister van Justitie, van den 29sten Mei te voren, No. 66, betrekkelyk de zwarigheden, waaraan, volgens het medegedeelde door nu wylen den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen,—de uitvoering is onderhevig bevonden van artikel 66 van het Reglement op de Militaire Regtspleging by de Landmagt aldaar, (gearresteerd by Ons Besluit van den 19den February 1832 No. 25,) en alzoo van de bepaling, dat in cas van appel van een veroordeelden, die zich buiten de Kolonie *Suriname* in arrest bevindt, zoodanig veroordeelde, met de stukken tot zyne zaak behoorende, onder verzekerde bewaring derwaarts zal worden opgezonden.

Den Raad van State gehoord, (advies 15 January 1838 No. 18.)

Gezien het nader rapport van Onze Ministers van Kolonien en van Justitie van den 24sten February en 3e. Maart ll. No. 62/10.

Den Raad van State nader gehoord, (advies 27 Maart ll. No. 3.)

Onze meer genoemde Ministers andermaal gehoord (rapport 7/14 Mei ll. No. 30/60).

Gezien het rapport van Onzen Directeur Generaal van Oorlog van den 26sten October ll., No. 29, en het daarnevens overgelegde berigt van den Advocaat Fiscaal by het Hooge Militair Geregtshof, van den 8sten dier maand No. 59.

Hebben goedgevonden en verstaan het by Ons voorschreven Besluit vastgestelde Reglement op de Militaire Regtspleging by de Landmagt in de Nederlandsche West-Indische Bezittingen, in verband met artikel 234 van de thans nog gevolgd wordende Regtspleging by de Landmagt hier te Lande, nader te wyzigen, en mitsdien het bepaalde by het zes-en-zestigste artikel, te doen vervangen door het volgende:

"Indien de veroordeelde zich buiten de Kolonie *Suriname* "in arrest of detentie bevindt, zal hy ter plaatse van zyn arrest of detentie moeten verblyven, tot aan het uiteinde der "zaak, ten ware door het Geregtshof, of op voordragt van den "Advocaat Fiscaal, of op verzoek van den gecondemneerden "zelven, mogt noodig worden geoordeeld hem te doen over-"brengen naar *Suriname*."

En zullen afschriften dezes gezonden worden naar Onzen Minister van Kolonien, ter uitvoering, aan Onze beminde Zonen den Veldmaarschalk en den Admiraal en Kolonel Generaal, aan Onzen Minister van Justitie, aan onzen Directeur Generaal van Oorlog, aan het Hoog Militair Geregtshof, alsmede onder kopijelyke [illegible] 7/14 Maart No. 30/60 en van den 26 October daaraan volgende No. 29, aan den Raad van State tot informatie.

'sGravenhage, *den* 15 *November* 1838.

(Geteekend) WILLEM.

Van wege den Koning,
(Geteekend) van DOORN.

Accordeert met deszelfs Origineel,
De Griffier ter Staats Secretary,
(Geteekend) A G. A. van RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris Generaal *a. i.* by het Ministerie van Kolonien,
(Geteekend) B. J. ELIAS.

Art. 2.

Te bepalen, dat bovenstaand Besluit, van en met den dag der afkondiging in de verschillende West-Indische Kolonien, kracht van Wet hebben.

En opdat niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelyke wyze worden gepubliceerd en in het Gouvernements-Blad geinsereerd.

Aldus gearresteerd alhier aan *Paramaribo*, den *achtsten* February 1839, het *zes-en-twintigste* jaar van Zyner Majesteits regering.

Ph. de KANTER.

Ter Ordonnantie van Zyn Hoog Edel Gestrenge,
De Gouvernements Secretaris,
G. S. de VEER.

Gepubliceerd aan *Paramaribo*,
den 9den February 1839.
De Gouvernements Secretaris,
G. S. de VEER.

Aldus gearresteerd op Curaçao den 23sten Maart 1839, het 26ste Jaar van Zyner Majesteits Regering.

R. F. VAN RADERS.

Ter ordonnantie van den Gezaghebber,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.
Koloniale Secretaris.

Uitgevaardigd achtervolgens de dispositie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber van Curaçao en onderhoorige Eilanden dd. 23 Maart 1839 No. 116 en gepubliceerd op Curaçao binnen het fort Amsterdam en in de Willemstad den 26 daaraanvolgende.

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.
Koloniale Secretaris.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 25 Maart 1839.

NAMENS den HoogEd. Gestrengen Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt aan de ingezetenen derzelve bekend gemaakt, dat volgens de van het Gouvernement Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen by het Bestuur alhier, ontvangene voorloopige kennisgeving, het Zyne Majesteit behaagd heeft, by Hoogstdeszelfs besluit van den 29 November 1838 No. 65, finaal te voorzien in de vervulling der waardigheid van Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, open gevallen door het overlyden van Mr. E. L. Baron VAN HEECKEREN, door daartoe te benoemen en aantestellen den Heer J. C. RYK, Kapitein ter Zee, tydelyk belast geweest met het Militaire Kommandement van het Koninklyke Instituut voor de Marine te Medenblik; met toekenning aan denzelve, in betrekking als Gouverneur Generaal, van den rang van Schout-by-Nacht.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

ADVERTENTIE.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 25 Maart 1839.

NAMENS den HoogEdel Gestrengen Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt dat, by publicatie van het Gouvernement Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen dd. 4/5 January 1839 (Gouvernements-blad No. 5), de invoer van Hoorn of Rund-vee en Schapen binnen de kolonie Suriname, voor den tyd van één jaar, gerekend van den 1 January jl., is vrygesteld van inkomende regten.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 26 Maart 1839.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt hierby ter kennisse van alle belanghebbenden gebragt: dat aan den Heer JACOB H. D' MEZA alhier, krachtens de daartoe door Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal ad-interim der Nederlandsche West-Indische Bezittingen op dit Bestuur verstrekte magtiging, het exequatur door hetzelve verleend is, op de door ZynEd. aan het Bestuur alhier overgelegde opene brieven, waarby hy benoemd is tot Consul der Vereenigde Staten van Amerika op Curaçao, met last aan alle Civile en Militaire autoriteiten onder de gehoorzaamheid van dit Bestuur staande, den voornoemden Heer JACOB H. D' MEZA in die betrekking te erkennen en hem in de uitoefening zyner Consulaire functien al zoodanige protectie te verleenen, als welke hem in staat zullen stellen die functien zonder eenige hindernis en rustig alhier te kunnen uitoefenen.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 28 Maart 1839.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 6 April als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 14 Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Gouvernements Wissels.

OP autorisatie van den HoogEd. Gestr. Gezaghebber der kolonie wordt mits deze bekend gemaakt, dat 'er Gouvernements Wissels, getrokken op het Ministerie van Kolonien ter som van *Twaalf duizend gulden*, te bestaan voor het meerendeel in stellen á *f* 1000. en ook van *f* 500. verkrygbaar zullen zyn en toegekend worden aan de genen, die daarvoor het hoogste aanbod in tiendeelige getallen uitgedrukt, zullen doen by biljetten van inschryving, welke op aanstaanden Dingsdag den 2 April dezes jaars, des ochtends uiterlyk te 10 ure, moeten ingezonden worden ter Administratie van Financien.

Curaçao den 28 Maart 1839.
De Koloniale Ontvanger, waarnemende het ambt van Administrateur der Financien,
C. L. VAN UYTRECHT.

Publieke Verkooping

DE ondergeteekende namens het Collegie der Wees- Onbeheerde en desolate Boedel kamer alhier, zal op Dingsdag den 2 April aanstaande, des morgens te 10 ure, by publieke opveiling doen verkoopen:

Een *STUK GRONDS* met het daarop staande Woonhuis, gelegen op Scharlo No. 16, toebehoord hebbende aan wylen Mevrouw Dew. *JAN HENDRIK QUAST.*

Curaçao den 15 Maart 1839.
De Weesmeester,
G. VOS Jz.

Publieke Verkooping

DE ondergeteekende namens het Collegie der Wees- Onbeheerde en desolate Boedel kamer alhier, als speciale Gemagtigde van den Heer *MANUEL MORDOCHAY ALVARES CORREA*, zal op Dingsdag den 2 April aanstaande, des morgens te 10 ure, by publieke opveiling doen verkoopen:

De *PLANTAGIE* genaamd *SCHERPENHEUVEL*, staande en gelegen in de Oost Divisie, 2de District; alsmede eenige Slaven, enz.

Curaçao den 15 Maart 1839.
De Weesmeester,
G. VOS Jz.

Paramaribo den 23 January 1839.

DEZE strekt tot kennisgeving aan bloed en aanverwanten, vrienden en bekenden te Curaçao, dat het de Voorzienigheid behaagd heeft, myne ziekelyke Zuster *WIGBOLDINA RINGELING* uit haar lyden te verlossen, door haar op den 28 October jl. tot zich te nemen.

P. RINGELING.

C U R A Ç A O.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
MAART 1839.

L. K. Vrydag den 8 te 8 u. 56 m. 's morgens.
N. M. Vrydag den 15 te 9 u. 37 m. 's morgens.
E. K. Vrydag den 22 te 0 u. 53 m. 's nachts.
V. M. Vrydag den 29 te 9 u. 43 m. 's avonds.

MEXICO.

Uit de St. Thomas Courant van den 20 Maart leest men het volgende:—De brik Audubon vertrok van Havana op den 29 January en kwam te Nieuw Orleans den 7 February aan. Te Havana had men de tyding ontvangen, dat er een Fransch eskader in de West-Indiën was aangekomen met tien duizend man troepen aan boord om tegen de Mexicanen te vechten. Men had het eskader ter hoogte van Martinique ontmoet. Er waren vele fransche schepen in de haven van Havana, en byna alle dagen voeren er fransche schepen af en aan. Het daarzyn van zoo vele vaartuigen heeft de pryzen der levensmiddelen zeer doen ryzen.

Uit eenen brief van den Generaal Mehia in Tampico aan een zyner vrienden te Nieuw Orleans, blykt het, dat het gouvernement van Mexico Yucatan aan het Engelsch gouvernement heeft afgestaan voor het bedrag eener som van byna tachtig millioenen dollars, spruitende uit eene vereffening van leningen en andere schadeloosstellingen aan engelsche onderdanen.

HET BRITSCHE GOUVERNEMENT IN CANADA EN DE VEREENIGDE STATEN.

De President der Vereenigde Staten heeft op den 26 February eene boodschap aan het Congres ingeleverd, ter kennis van hetzelve brengende, dat er een verschil ontstaan is tusschen het provinciale gouvernement van Brunswyk en dat van den staat van Maine over schennis van grondgebied en dat wel van dat gedeelte, hetwelk in verschil is tusschen Groot Brittanje en de Vereenigde Staten. Het blykt uit die boodschap: dat er een aantal slechte personen, voornamelyk van de aangrenzende britsche provintien, zonder gezag en toestemming van het provinciale gouvernement timmerhout is gaan vellen op dat gedeelte van het grondgebied, hetwelk in verschil is tusschen Groot Brittanje en de Vereenigde Staten en behoorende tot den staat van Maine; dat zy daar eene groote hoeveelheids houts geveld en ook verwoest hebben; dat de gouverneur van den staat van Maine hiervan onderrigt zynde, zich tot de wetgevende magt vervoegd heeft en door deze is gemagtigd geworden om maatregels te nemen tegen die aanranding van grondgebied; en dat de gouverneur tot dat einde een agent met eene genoegzame magt gezonden heeft, die, na een gedeelte van zyn last volbragt te hebben, door eene bende aangegrepen is geworden, in een huis gelegen op het grondgebied van Maine, en gezamentlyk met twee andere burgers der Vereenigde Staten, die hem te dienst stonden, naar Fredericstown gevankelyk is weggevoerd. By het vernemen van deze gebeurtenis zond de gouverneur van Maine eene sterkere magt om alle verdere verdere verwoestingen te voorkomen en het gezag van zyn gouvernement in die landstreek te handhaven. De Gouverneur van Nieuw Brunswyk liet toen den gouverneur van Maine verwittigen om deszelfs troepen te doen terug trekken, en dat er eene britsche krygsmagt in gereedheid stond om het gezag en de onderdanen van Groot Brittanien te doen eerbiedigen en te beschermen. De Gouverneur van Maine gaf hierop ten antwoord, dat het voornemen van het gouvernement van den staat van Maine was om deszelfs agent en diens gevolg te ondersteunen in het vervullen zyner pligten.

De Luitenant Gouverneur van Nieuw Brunswyk in zyne correspondentie met den Gouverneur van Maine wegens de terugroeping van den land agent en deszelfs gevolg uit het bewustte grondgebied, en de britsche gezant by het gouvernement der V. S. in het doen van dezelfde vordering, gronden dezelve op eene overeenkomst, welke zoude bestaan tusschen de twee natien, waarby aan Groot Brittannien, tot de eindschikking toe, het uitsluitelyk bezit van en regtsgebied over de landen in geschil, zoude toegestaan zyn geworden.

De President zegt, dat uit de correspondentie over deze zaak, welke aan het Congres wordt overgelegd, blyken zal, dat het gouvernement der V. S. het bestaan van zoodanige overeenkomst ontkent, en dat de beide gouvernementen niet alleen in verschil zyn ten opzigte de hoofdzaak, namelyk het regt op het grondgebied, maar ook ten opzigte van het uitoefenen van regtsgebied over hetzelve, tot zoolang het verschil niet zal zyn beslecht. Steeds strevende naar eene minnelyke schikking, hebben de beide partyen het verlangen geuit, dat ieder hare regten zoude uitoefenen, waar het ge-

schieden kon zonder eenige botsing te veroorzaken. Ten gevolge hiervan hebben Maine en Massachusetts, op vertoog van Groot Brittannien, zich onthouden landen te verkoopen, en heeft het algemeene gouvernement afgezien om eenen militairen weg op een gedeelte van dat grondgebied te maken. Aan den anderen kant heeft het gouvernement van Groot Brittannien, ook op vertoog van dat der Vereenigde Staten, opgehouden vergunning te geven om timmerhout te vellen op het grondgebied in verschil en om gronden te rooijen en afte meten tot het maken van eenen spoorweg op een gedeelte van dat grondgebied.

De President regtvaardigt het gedrag van den Gouverneur van Maine in allen deele by het Congres en zegt, dat hy, om dergelyk misverstand in het vervolg te voorkomen, tot dat er eene eindschikking zal plaats hebben, aan het gouvernement van Hare Majesteit zal voorstellen om eene duidelyke regeling te maken voor de tydelyke en onderlinge uitoefening van regtsgebied over die landstreek. Vervolgens zal de President aan het britsche gouvernement voorstellen om de zaak te laten beslissen door eene commissie met magt aan een derde om in geval van verschil uitspraak te doen; en wanneer alle andere middelen mogten falen, zoude de President dan voorstellen om de zaak ter beslissing aan eene derde mogendheid optedragen.— Deze, zegt de President, zyn zyne inzigten in dit geval, en, tot dat deze maatregels zullen genomen zyn, oordeelt hy het niet raadzaam om de aandacht van het Congres op iets anders te vestigen, dan op het nemen van minnelyke maatregels ter beslechtiging van dit geschil, of vermag hy niet de federale krygsmagt te brengen tot bystand van den staat van Maine om die beeindiging door kracht van magt te erlangen.— En wanneer het gouvernement van Nieuw Brunswyk mogt volharden in deszelfs vordering van uitsluitelyk regtsgebied over die landen, door eene militaire bezetting van dezelven, dan zal hy zich gedrongen vinden, dat aandeel van troepen te geven, hetwelk by de Constitutie toegestaan wordt aan een staat, ter wering van aanranding.

De President had echter den britschen gezant by het gouvernement der V. S. aangeschreven om te bewerkstelligen, dat de agenten en derzelver gevolgen van den staat van Maine op vrye voeten gesteld worden, en aan den Gouverneur van Maine om de agenten van Nieuw Brunswyk ook op vrye voeten te doen stellen. De President eindigt met te zeggen, dat hy geen twyfel voedt of deze vertoogingen zullen ingang vinden en eene minnelyke uitkomst hebben.

Uittreksels uit Surinaamsche Couranten.

Paramaribo, 12 *Jan.* In het jongst verloopene jaar zyn uit Nederland gearriveed, 59 Schepen;—en van hier naar het Moederland uitgeklaard, 71; dewelke als lading hebben uitgevoerd:

Suiker: 22,772 vaten, wegende 29,938,534 lb.

Heele Koffy: 488 vaten en 7,393 balen wegende 1,689,188 lb.

Gebroken Koffy: 59 vaten en 1,047 balen, wegende 200,671 lb.

Schoone Katoen: 3,279 balen, wegende 1,076,039 lb.

Vuile Katoen: 189 balen, wegende 61,240 lb.

Kakao: 1,191 balen, wegende 157,083 lb.

Indigo: 12 kisten, wegende 1,410 lb.

Arrowroet: 8 vaatjes, 30 kelders, 18 kisten en 594 lb.

Rum: 183 vaten.

Melassie: 273 v., inhoudende 31,120 gall.

Ryst: 10 vaten.

Tabak: 1,193 lb.

Oud koper: 14,651 lb.

„ lood 600 lb.

„ tin: 420 lb.

„ Metaal: 1260 lb.

Inlandsch hout: 32 stukken.

Huiden: 124 stuks.

Een kistje Goudgoed en Een kistje Zilver.

En in hetzelfde tydvak alhier aangekomen uit Noord Amerika 29 schepen; en vertrokken 34; hebbende als lading medegenomen:

Melassie: 6,784 vaten, inhoudende 713,826 gallons.

Paramaribo, 22 *Jan.* Omtrent de aardbeving, welke wy alhier, in den vroegen morgen van den 11den dezer, omstreeks 6¼ uur, voelde, lezen wy heden uit een particulier berigt van *Demerary*, dat dezelve aldaar, op dienzelfden datum, tusschen 6 en 7 uren 'smorgens hevig gevoeld werd, dewelke men voorgeeft *een en eene halve minuut* geduurd te hebben; echter van eenig schade wordt er niets gemeld.

NEDERLANDEN.

Ter gelegenheid van de mededeeling, door de *Staats-Courant* gedaan, dat van wege Z. M. voor Z. K. H. den Erfprins *van Oranje* op eene plegtige wyze de hand gevraagd is van H. K. H. *Sophie Frederike Mathilde*, dochter van Z. M. den Koning van Wurtemberg, zullen, onze lezers niet ongaarne het volgende vernemen, omtrent eene Vorstelyke familie, waarmede het Koninklyk huis staat vermaagschapt te worden, alsmede eene statistieke opgaven omtrent het Koningryk Wurtemberg.

Het Koninklyk Wurtembergsche huis is der Augsburgsche confessie toegedaan, zoo als ook de meerderheid der onderdanen Luthersch is. De tegenwoordige Koning is *Wilhelm Friedrich Karel*, geboren den 27 Sept. 1781, volgde zynen vader Koning *Friedrich* in de regering op den 30 Oct. 1816. In een eerste huwelyk getrouwd met de zuster van Keizer *Nikolaas*, de Russische grootvorstin *Katharina Paulowna*, den 26 January 1816, welke drie jaren daarna kwam te overlyden, zyn uit dit huwelyk voortgesproten en nog in leven, twee princessen, namelyk:

1) Prinses *Maria Frederike Charlotte*, geboren den 30 October 1816.

2) Prinses *Sophie Frederike Mathilde*, geboren den 17 Juny 1818, dus 16 maanden jonger dan Z. K. H. *Willem Frederik Paul Alexander Lodewyk*, Erfprins *van Oranje*.

Koning *Wilhelm I* van Wurtemberg hertrouwde den 15 April 1820 met de thans levende Koningin *Pauline Therese Louise*, dochter van hertog *Ludwig Friedrich Alexander* van Wurtemberg, zyne volle nicht, uit welk huwelyk gesproten zyn, behalve de kroonprins *Karel Friedrich Alexander*, thans den ouderdom van 15 jaren bereikt hebbende, ook de prinses *Catharine Frederike Charlotte*, geb. 24 Aug. 1821, en de prinses *Auguste Wilhelmine Henriette*, geb. 4 October 1826.

Ook door 's Konings broeder, prins *Paul*, is het Wurtembergsche huis vermaagtschapt aan het Russische Keizershuis, terwyl des Konings Zuster, prinses *Catharina*, gehuwd is met *Jérome de Montfort*, jongsten broeder van *Napoleon*.

De regeringsvorm is vertegenwoordigend, met twee Kamers, zynde de Tweede Kamer deels zamengesteld uit leden, door de voornaamste steden en landschappen gekozen, deels uit leden van de ridderschap uit de generaal-superintendenten der Luthersche Kerk, den bisschop der R. kerk, een' deken van het domkappittel en de kanselier der Universiteit.

De bevolking zal 1,800,000 zielen bedragen. In 1833 bedroeg het contingent voor het Duitsche bondsleger nagenoeg 16,000 man.—Onder de voortbrengselen behooren wyn, krischwasser en cider; ook hout, dat met de houtvlotten naar Holland komt afzakken. Veel zout, yzer, linnen, ook damast en katoenen stoffen worden van Wurtemberg uitgevoerd. Met één woord: landbouw, veeteelt, houtvelling, mynwerk, fabryken en trafijken, zoowel als handel, bloeyen in dat ryk.

's Gravenhage, Dec. 5. Heden morgen is Z. K. H. de Erfprins van Oranje, komende uit Stuttgardt, in deze residentie teruggekeerd. Naar men verneemt heeft het Z. M. den Koning van Wurtemberg behaagd den generaal-majoor Bagelaar en den majoor Haze Bomme te begiftigen, den eersten met het grootkruis der Frederiks-orde en den tweeden met het kruis der 3de klasse van de orde van Wurtemberg.

De tyd der echtelyke vereeniging van het hooge paar is thans vastgesteld op de eerste helfte der aanstaande maand Mei; vroeger kunnen de toebereidselen tot de schitterende huwelyksgift der doorluchtige bruid niet wel voleindigd zyn. Volgens alle ontvangene berigten uit Stuttgard, stemmen met elkander een, dat Z. K. H. de Erfprins van Oranje, door zyne minzaamheid alle harten innam, en zich betoont *vol* to zyn van het vaste vertrouwen *op de* gelukkigste toekomst.

's Gravenhage, 23 *Nov.* By een dezer dagen genomen Koninklyk besluit, zyn de Heeren onder constructeurs by de Nederlandsche marine H. Buijs en P. J. Jansen bestemd tot het doen eener reize naar de West-Indiën, ten einde aldaar te onderzoeken, in hoe verre het hout, voortkomende uit de Surinaamsche bosschen, enz. nuttig zoude kunnen zyn tot het bouwen van schepen voor de Nederlandsche marine.

Harderwyk, 24 *Nov.* Heden zal van hier te water naar het Nieuwe Diep vertrekken, een detachement, sterk 80 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terug keerenden 2den luitenant Balfour van Burleigh, om van daar met het schip Noord Holland naar West-Indië te worden overgevoerd.

Keulen, 5 *Dec.* De Hertog van Luchtenberg, de aanstaande schoonzoon des Keizers van Rusland, is tot Onderkoningschap van Polen bestemd. Volgens brieven uit Munchen zou de Hertog, dadelyk na zyne verloving met de Prinses Maria, deze gewigtige betrekking aanvaarden.

— De door eene speciale, uit vyf geregtelyke ambtenaren bestaande, kommissie gevoerde instructie heeft tot deze uitkomst geleid, dat de pastoor Beckers, van de kerk der H. Ursula te Keulen, door misbruik en opzettelyke schending zyner ambtspligten, door eene roekelooze van kansel geuite gisping des bestuurs, misnoegen by het volk verwekt en hetzelve tot eene gisting gebragt heeft, die aanleiding gaf tot de wanordelyke tooneelen van 26 October jl.

De voornoemde kommissie heeft derhalve, na voorafgaande magtiging van het ministerie der kerkelyke aangelegenheden, op grond der hier toepasselyke strafwetten, bevel gegeven tot gevangenneming van den pastoor Beckers, welk bevel heden in den wettelyken vorm en met de meestmogelyke inschikkelykheid uitgevoerd is geworden.

Volgens het laatste vierendeeljaarsche overzigt, bedragen de schulden der bank van Engeland, aan in omloop zynde banknoten 89 millioen 665,000 pond sterl., aan depositos 10,040,000 ponden sterl., te zamen 99,705,000 ponden sterl.: haar aktief bedroeg aan waarde in papier 22,846,000 ponden sterl., aan kontant geld 9,615,000 ponden sterl., te zamen 32,461,000 ponden sterl.

Het volgende is door het Gouvernement ter plaatsing ingezonden.

VERSLAG

van den Luitenant ter zee 1ste klasse FRUCHT, wegens de zyde kultuur op het eiland Guadaloupe, zoo als die aldaar door denzelve is opgenomen, ten gevolge der door het Bestuur van de kolonie Curaçao aan hem opgedragene Commissie.

Aan den HoogEdel Gestrengen Heer Gezaghebber van Curaçao en onderhoorige Eilanden.

Aan boord Z. M. Brik Pegasus
in de Caraibische zee, den 21 Maart 1839.

Ingevolge de my opgedragen last, vervat in de Nota van U HoogEd. Gestr. dd. 30 Maart 1838, betrekkelyk het inwinnen van eenige byzonderheden wegens de teelt en het verzamelen van Cocons en Eijeren van Zydewormen op het eiland Guadaloupe, vereere ik my U HoogEd. Gestr. omtrent deze punten het navolgende te rapporteren, en ten einde eenen meerderen geregelden loop aan dit rapport te geven, zal ik trachten de vragen, zoo als dezelven in U HoogEd. Gestr. Nota voorkomen, stuksgewyze te beantwoorden.

De moerbeziënboom, welke by voorkeur gebezigd wordt, is afkomstig uit den Plantentuin te Martinique, en men herinnerde zich niet van waar denzelve was aangebragt; volgens de daarover geraadpleegde werken zoude deze de Japansche wezen: my kwam het echter voor, dat hy veel overeenkomst had met den by ons bekenden witte, voornamelyk wat de vrucht betreft, welke klein, bleek van kleur en onsmakelyk is. De bladen echter worden niet zoo groot, en blyven tot onder aan den struik malscher. Men heeft vroeger zoo wel den witten als den zwarten moerbeziënboom voor de teelt der zyde wormen beproefd, doch de bladen van beide soorten, werden minder gretig door de wormen gegeten, hetwelk onmiddelyk eenen nadeeligen invloed aan de hoedanigheid der zyde deed bespeuren, zoodat in Guadaloupe geene andere dan de dus genaamde Japansche werd aangeplant. Geene schadelyke insecten heeft men op de laatstgemelde soort waargenomen, en de gezondheid der zydewormen was op den duur gunstiger bevonden; weshalve verre weg aan de Japansche de voorkeur gegeven wordt.

Tot nu toe is de moerbeziënboom in vlak land op onderlinge afstanden van 0,75 El Ned. geplant geworden; in den vervolge is men evenwel voornemens denzelve in voren aantekweeken, welke 1,5 ned. El van elkander moeten liggen, en waarin de stekken ter afstand van 0,4 ned. El geplant zullen worden. Men houdt denzelve geheel als struik, en laat hem niet hooger komen dan 1,5 of ten uiterste 2,0 ned. El. Het dorre hout wordt er uitgenomen, doch anders behoeft hy geene snoeijing, dan dat men telkens, wanneer het tot gezegde hoogte gekomen is, hetzelve laag aan den grond afsnydt, ten einde gedurig nieuwe uitspruitsels te hebben, waardoor het blad over het geheel malscher blyft; hierby echter een weinig de saizoenen in acht nemende, omdat by groote droogte, het op nieuw uitspruiten, soms moeijelyk konde gemaakt worden.

De Zydeworm komt nimmer in de opene lucht, de bladen worden van de struiken geplukt, om ze binnenshuis te voeden, de rypheid der bladeren moet overeenkomen met den ouderdom der zydewormen; hierover zal nader gesproken worden by de toediening van het voedsel.

De grondsoort moet uit eene vette en voedzame aarde bestaan, welke echter niet te veel aan een gebonden, maar integendeel luchtig is, rotsachtige streken waar tusschen dikwerf eene soort van roode vette aarde gevonden wordt, is wel de verkieslykste, men heeft dan niet zoo veel blad, maar het is van eene goede hoedanigheid, smakelyker voor den zydeworm en verschaft de beste zyde.

In Guadaloupe, waar men soms vier maanden zonder regen is, worden de plantsoenen nimmer besproeid, wel is er hier en daar een stroomend water, doch my dunkt op eenen te verren afstand, dan dat hetzelve eenigen invloed zoude kunnen uitoefenen, op het vochtig houden dezer gronden, waarschynlyk is dit toeteschryven aan het schieten van deszelfs wortels, welke niet zydelings maar regtstreeks in de aarde gaan, zoo dat de oppervlakte geheel droog kan zyn er nog voldoend voedsel voor de plant uit de diepte kan gehaald worden.

De teelt der zydewormen geschiedt geheel binnens huis, de soort van gebouw door my in Guadaloupe gezien by de Franschen Magnanière of Magnanerie genaamd, is een vierkant ter lengte van nagenoeg 20, ter breedte van 6 en hoogte van 4 ned. Ellen. Het rust op een steenen voetstuk van 0,5 ned. El; daarboven is het geheel van hout, voorzien in de lengte met 6 en in de breedte met 2 vensters van 1,0 op 1,75 ned. El, waar tusschen de deur is.

Behalve de luiken aan de buiten zyde, zyn er aan de binnenkant schuiven, gekleed met wit linnen of katoen. Rondom het geheele gebouw heeft men 0,2 ned. El boven het steenen voetstuk eene openslaande plank, welke naar binnen vervaart voor de doorspeling der lucht; het geheel moet goed gesloten zyn, ten einde de zydewormen te kunnen vrywaren voor schadelyke dieren en insecten.

In het gebouw zyn in vier afdeelingen, vier stylen geplaatst, ieder in eenen looden bak met water, ten einde de mieren, de grootste vyand der zydewormen, het opklimmen te beletten; aan deze stylen zyn drie reyen ramen, boven elkander vastgemaakt, welke eenen onderlingen afstand van 0,5 ned. el hebben, de onderste is 0,6 ned. el boven de vloering van het gebouw; de randen der ramen rondom iedere afdeeling doorloopende, met alleen eene afscheiding in het midden, had ongeveer de hoogte van 0,1 ned. el; de bodem was gemaakt van eene soort van liane, gevlochten als teenwerk, met eene opening der mazen van 0,015, de diepte der ramen was 0,65 ned. el.

Van het begin tot het einde liggen de zydewormen op bladen papier, de grootte hebbende van de diepte der ramen; dit papier moet de eigenschap hebben van zoo weinig mogelyk de vochtigheid tot zich te nemen. Men plaatst op dezelven zoo vele wormen, als er zonder elkander te hinderen luchtig kunnen leggen; by de derde vervelling nemen zy reeds vyf malen zoo vele ruimte in als by hunne geboorte, en zoo naar evenredigheid.

Wanneer de tyd daar is, dat de eijeren zullen uitkomen, doet men dezelven in eenen zuivere ruikende cartonnen doos, over deze eitjes legt men een blad papier, voorzien van gaten ter grootte van den omvang van een pypensteel, en daarop de toppen of jongst uitgesprotene bladen van den moerbeziënboom, waartegen als dan de uitgekomene rupsen opkruipen, en van daar op de bladen papier gebragt worden.

De tyden waarop gewoonlyk het voedsel wordt toegediend, zyn des morgens te 6, vervolgens om 9, 12, 4, 7 en eenmaal 's nachts te 12 ure. Voor de pas uitgekomene wormen snydt men de jongste bladen aan kleine stukjes, en dit houdt men vol tot aan de eerste vervelling, welke omstreeks den 5 of 6de dag voorvalt; by hunnen meerderen ouderdom, geeft men hen telkens rypere bladeren, zoo dat zy by hunne laatste vervelling en tot dat zy cocon worden, de volwassene en krachtigste bekomen.— Deze bladen zoude men kunnen afstropen, ten einde spoediger de noodige hoeveelheid te hebben, doch het is verkieslyker dezelve te plukken, doordien men zich dan gemakkelyker overtuigen kan, dat het blad niet door vreemden invloed geleden heeft, noch dat het te hard is, want wanneer men het blad kneust, moet het niet breken, maar integendeel buigzaam wezen; noch dat er zich insecten opgeplaatst hebben; alle welke zaken voor de gezondheid der zydewormen hoogst nadeelig zyn, en eene afzondering van dezelven ten gevolge hebben.

Wanneer de zydeworm zyne eerste vervelling voorby is, wordt het wegens de hitte, vuiligheid als andersints, dikwerf noodzakelyk, dezelve te verschoonen, dit geschiedt het gemakkelykste met netjes, waarvan de mazen groot genoeg zyn om de rupsen door te laten, ter grootte van de stukken papier, welke netjes, ter weerzyde aan stokjes met kopere haken voorzien, worden vastgemaakt; dezelven spant men over de zydewormen, en legt daarop die bladen, welke voor den ouderdom der rupsen benoodigd zyn, gretig kruipen zy alsdan naar dit nieuwe voedsel, wanneer het vuile papier waarop de afgeknaagde bladen, en de zieke en trage wormen zyn gebleven, wordt weggenomen, en er een schoon papier ondergelegen wordt.

In eene welgeordende Magnanerie schuift men gedurig ieder papier met zydewormen eene plaats op, zoo dat men voor aan, de doos ziet waaruit de worm is voortgekomen, en aan het einde de huisjes, waar zy bezig zyn zich tot cocons te vormen,

De wormenstaat duurt gewoonlyk in deze climaten van 23 tot 26 dagen, en in denzelve verwisselen zy vier keeren van huid; deze verwisseling duurt doorgaans 1 á 2 dagen. Zy liggen als dan onbewegelyk, even als in eenen diepen slaap, de kop zwelt op, en hunne huid valt af. In dit tydverloop moet men hen zoo weinig mogelyk storen, geene verschooning geven, of hen nieuw voedsel toedienen.

Wanneer de tyd daar is, dat de rups tot cocon zal overgaan, bespeurt men zulks, door dat het insect dan ophoudt met eten, in sterke beweging heen en weder loopt, en eene plaats zoekt om zich tot spinnen te zetten; een duidelyk bewys is mede de vleeschkleur, die zy alsdan en byzonder omtrent den rug verkrygen, zoo dat zy van donker grysachtig, licht parelkleurig geworden zyn; men plaatst nu boogsgewyze huisjes van takjes of heide gemaakt, welke goed droog en zonder reuk zyn, gedekt met graauw papier, ten einde het licht te temperen, naast die wormen, welke tot spinnen gereed zyn; deze huisjes hebben noodwendig de lengte van de diepte der ramen en zyn 0,3 ned. el hoog en breed. Zy moeten zoodanig zyn ingerigt, dat de rups gemakkelyk, door dezelve tot boven kan inklimmen en nestelen.

De zydewormen, welke traag zyn of kort van pooten, en aan welke derhalve het inklimmen moeijelyk is, plaatst men op de takjes, en zoo zy zich daar niet kunnen houden, worden zy in papieren huisjes gedaan, en dezen tegen het beschot vastgeprikt.

Drie of vier dagen zyn zy doorgaans bezig met spinnen, en blyven nagenoeg vyftien dagen in den staat van cocon, de spintyd er by gerekend; wanneer men de cocons wegneemt, moet men wel zorgen, de takjes zoo weinig mogelyk te schudden, daar anders de wormen, welke nog spinnende zyn, in hunnen arbeid zouden gestoord worden, en denzelve zouden eindigen.

De cocons waarvan men de zyde wil inoogsten, worden gedood, door den wasem van kokend water of door dezelven in eenen heeten oven te plaatsen, of indien de hoeveelheid gering is, door de sterke lucht van terpentyn in hunne nabyheid te brengen.

Vele verkiezen dezelven in eenen heeten oven te plaatsen, dewyl men aan een geruisch of gekraak kan hooren of zy gedood zyn. Wanneer dit gekraak, gelykende aan dat van een in het vuur geworpen zoutkorrel ophoudt, is het tyd dezelve er uit te nemen; by alle deze middelen, moet men wel zorgen dat de cocons niet vuil worden.

Voor de teelt bewaart men die cocons, welke het grootste en hardste zyn, die welke blinken, even of zich eene kristallisatie op hunne oppervlakte had daargesteld.

Men moet met het afwinnen der zyde van de cocons niet langer wachten, dan vier dagen na de inzameling, dewyl de mot als dan voor den dag zoude kunnen komen, de zyde verbroken worden, en het afwinnen onmogelyk gemaakt zyn; met de gedoodden kan men dit zoo lang uitstellen als men verkiest.

(*Het vervolg hierna.*)

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van
A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN, *wz.*